

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Rockoperához írt alapdráma szerzősége

Ügyszám: SZJSZT 3/2003/1-2

A bíróság által feltett kérdések:

1. A periratokhoz 6. sorszám alatt csatolt alapdráma szövege, és az ugyancsak itt csatolt rockopera szövegkönyve tartalmának összevetése alapján állapítsa meg a Szakértő Testület, hogy a felperes közreműködői tevékenysége a rockopera szöveges anyagában megállapítható-e, pontosan körülhatárolható-e.
2. Amennyiben igen, úgy állapítsa meg, hogy a felperes közreműködése egyéni, eredeti jellegű alkotói tevékenység-e?
3. Amennyiben igen, állapítsa meg a Szakértő Testület, hogy a felperes munkája a teljes rockopera megszületéséhez hány százalékban járult hozzá?

Az eljáró tanács válasza:

Ad 1. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az eljáró tanács megállapítja, hogy a rockopera alapját képező alapdráma kialakításában a zeneszerző, a dalszövegíró, a dramaturg és a felperes közösen kialakított cselekményvázlat és dalsorrend alapján állította össze az alapdrámát. Az iratok alapján tény az is, hogy felperessel nyilvános előadásra vonatkozó szerződést nem kötöttek.

A felek között létrejött színpadi mű megírására vonatkozó 1999. április 20-án létrejött szerződés a következőket rögzíti: „Szerző a rockoperához írt alapdráma átadásával hozzájárul ahhoz, hogy művét megbízó bármilyen módon további ellenérték megfizetésének kötelezettsége nélkül a rockoperába beépítse, abban korlátlanul felhasználja – a rockoperában azt nyilvánosságra hozza, abból készült részleteket sugározta, előadasson, a mű reklámjaként vagy előzetesként bemutasson, sugározta – és vagy bármilyen módon felhasználjon”.

Az eljáró tanács az alapdráma és a bemutatott rockopera szövegkönyvének egybevetése alapján arra a megállapításra jutott, hogy a felperes közreműködői tevékenysége a rockopera szöveges anyagában nem mutatható ki. Tény ugyan, hogy egyes sorok azonosak azzal, ami az előbb említett résztvevők tevékenysége során létrejött, ez azonban nem jelenti azt, hogy a felperes közreműködése a szerzői alkotói munkában való részvételnek tekinthető.

A rockopera egyes elszórt sorai ugyan megegyeznek az alapdráma szövegével, de amint erre az eljáró tanács a fentiekben rámutatott, a peres felek egy ideig közösen dolgoztak a rockopera szövegén, s magának az alapdrámának a létrejötté is egy ilyen együttes tevékenység eredménye. Ebben az együttes tevékenységben azonban a felperes hozzájárulása nem érte el azt a szintet, amely eredeti, önálló jellegnek tekinthető és így szerzőségi követelése az eljáró tanács véleménye szerint nem megalapozott.

Az eljáró tanács megjegyzi azt is, hogy egy verses darab műfajánál és a versritmus sajátosságainál fogva nem igen alkalmas arra, hogy abból rockopera jöjjön létre.

Ad 2-3. Az 1. pontra adott válasz egyben a 2. és 3. pontra adandó választ is tartalmazza.

Budapest, 2003. április 9.

dr. Pálos György
a tanács elnöke

dr. Szíjj Judit
a tanács előadó tagja

Fábri Péter
a tanács szavazó tagja

A bíróság által pótlólag feltett kérdések:

1. Zenés színpadi művek esetén a korábban elkészült alapdráma szövegének a felhasználása miként illeszkedik a zenés darab verses, végleges szövegébe?
2. Az F/18/1-2. alatt csatolt kis alakú „...” feliratú füzetbe történt felperesi feljegyzések tartalma alapján nyilatkozzon arról a Szakértő Testület, hogy az az alapdráma szöveges részében megtalálható-e, vagy sem, illetőleg állapítsa meg azt, hogy ennek a feljegyzésnek az alapján megállapítható-e a felperes közreműködői tevékenysége a zenés színpadi mű megírásában.
3. Amennyiben az előző kérdésre igenlő a válasz, állapítsa meg, hogy a felperes közreműködése hány %-ra tehető.

Az eljáró tanács válasza:

Ad 1. Az eljáró tanács álláspontja szerint nem lehet választ adni az általánosságban feltett kérdésre, hiszen az, hogy egy alapdrámát a zenés színpadi mű szerzői hogyan illesztnek a darab verses, végleges szövegébe, művenként változik (példák: Mozart Don Giovanni-jában már alig lehet felismerni Tirso da Morina Sevillai szédélgő című drámáját. Verdi Othello-ja viszont egyértelműen Shakespeare drámája alapján készült), mint ahogy azt is nehéz megmondani, hogy milyen mértékben használta fel Sz. P. saját anyagában Padányi Viktor: Vászoly és Sík Sándor: István király című, jogvédett műveit.

Ad 2. A kisalakú „...” feliratú füzetben található felperesi feljegyzések alapján az eljáró tanács azt állapítja meg, hogy a felperes által megírt verses alapdráma szöveges részébe ezeket a feljegyzéseket a szerző beépítette. Ugyanakkor a rendelkezésre álló iratokból, valamint a zenés színpadi mű szövegéből az derül ki, hogy magát az alapdrámát, illetve annak szövegét a rockopera végleges szövegében a szerzők csak igen kis mértékben tudták felhasználni. A 2. számú kérdésre adandó további válaszokat az eljáró tanács már a 2003. április 9-én kelt szakvéleményében megválaszolta.

Ad 3. Mivel a rockopera szövegében egyes sorok azonosak az alapdráma egyes soraival, az eljáró tanács álláspontja szerint a felperes közreműködése mintegy 5%-ra tehető.

Budapest, 2003. november 4.

dr. Pálos György
a tanács elnöke

dr. Szíjj Judit
a tanács előadó tagja

Fábri Péter
a tanács szavazó tagja